

Tabell S19.1

Sykdommer i testiklene, bitestiklene og pungen – oversikt			
Sykdom	Sykdomsprosess	Undersøkelse	Behandling
Infeksjoner i testiklene og bitestiklene	Det vanligste er invasjon av bitestikkelen med <i>Escherichia coli</i> (epididymitt) eller invasjon av testikkelen med <i>parotittvirus</i> (orkitt)	Symptomer Smerter i pungen Tegn Rødhet i pungen Hevelse i pungen Feber Supplerende undersøkelser Betennelsesmarkører Stiksundersøkelse av urin	Antibiotika (ved bakterielle infeksjoner)
Testikkelkreft	Malign transformasjon av spermatogonier, noe som kan gi opphav til et seminom eller et ikke-seminom	Symptomer Ryggsmerter (sent symptom) Tegn Uøm kul i testikkelen Vekttap (sent tegn) Nedsatt allmenntilstand (sent tegn) Supplerende undersøkelser Ultralyd CT/MR AFP/HCG	Kirurgisk fjerning av testikkelen Stråleterapi (seminomer) Cytostatika (ikke-seminomer)
Hydrocele	Væskeansamling i tunica vaginalis	Tegn Hevelse i pungen Supplerende undersøkelser Ultralyd	Kirurgi (ved store væskeansamlinger)
Testistorsjon	Rotasjon av sædstrengen, noe som fører til iskemi og hypoksisk vevsskade i testikkelen	Symptomer Akutte smerter i pungen og buken Kvalme Tegn Rødhet i pungen Hevelse i pungen Supplerende undersøkelser Ultralyd	Kirurgisk korreksjon av feilstillingen, kombinert med fiksering av testikkelen
Kryptorkisme	Forstyrrelser i fosterutviklingen slik at den ene eller begge testiklene ikke er lokalisert til pungen	Tegn Fraværende testikkel Supplerende undersøkelser Ultralyd	Kirurgisk korreksjon (orkiopeksi)

Tabell S19.2

Prostatasykdom			
Sykdom	Sykdomsprosess	Undersøkelse	Behandling
Prostatakreft	Neoplastisk transformasjon av kjertelceller i prostata; metastaser er ofte lokalisert til skjelettet og lymfeknuter i det lille bekkenet	Symptomer Skjelettsmerter Vannlatingsvansker (sjelden) Tegn Kul ved rektaleksplorasjon Patologisk brudd Hydronefrose Supplerende undersøkelser PSA Biopsi Ultralyd Skjelettscintigrafi CT/MR	Kirurgiske tiltak Radikal prostatektomi Fjerning av testiklene (for å hindre testosteronproduksjonen) TURP (for å ivareta vannlatingen) Farmakologiske tiltak Legemidler som hemmer produksjonen av testosteron Cytostatika (utvalgte tilfeller) Stråleterapi (istedenfor prostatektomi, ev. mot skjelettmetastaser)

Tabell S19.3

Penissykdommer - oversikt			
Sykdom	Sykdomsprosess	Undersøkelse	Behandling
Fimose og balanitt	Trang forhud (fimose) disponerer for lokale blandingsinfeksjoner (balanitt)	Symptomer Øm forhud Allmenne infeksjonssymptomer (sjelden) Tegn Rød, hoven forhud Vanskelig styrbar stråle Vannlatingsvansker (sjelden) Supplerende undersøkelser Mikrobiologiske dyrkningsprøver	Behandling av fimose Spaltning av forhuden Fjerning av forhuden (omskjæring) Behandling av balanitt Desinfiserende midler Grønnsåpebad

Tabell S19.4

Seksuelle funksjonsforstyrrelser og seksuelt overførbare sykdommer hos menn – oversikt			
Sykdom	Sykdomsprosess	Undersøkelse	Behandling
Erektile dysfunksjon (impotens)	Manglende reisning på grunn av psykiske forhold, aterosklerose, nevrologiske funksjonsforstyrrelser, hormonforstyrrelser eller legemiddelbivirkninger	Symptomer og tegn Avhenger av underliggende årsak Supplerende undersøkelser Hormonell utredning	Informasjon Farmakologisk tiltak Legemidler som øker blodstrømmen til svampegemene Kirurgiske tiltak Tekniske hjelpemidler
Gonorré hos menn	Invasjon av slimhinnen i urinrøret med <i>Neisseria gonorrhoeae</i> ; bakteriene kan også opptre i andre lokalisasjoner	Symptomer Ingen Sviende vannlating Tegn Utfloed fra urinrørsåpningen Supplerende undersøkelser Direkte mikroskopi Mikrobiologiske dyrkningsprøver	Farmakologiske tiltak Antibiotika (ofte peroral engangsdose) Forebyggende tiltak Smitteoppsporing og behandling av partnere Bruk av kondom Unngåelse av tilfeldig seksuell kontakt
Klamydia hos menn	Invasjon av slimhinnen i urinrøret med <i>Chlamydia trachomatis</i> ; bakteriene kan også opptre i andre lokalisasjoner	Symptomer Ingen Sviende/kløende vannlating Tegn Utfloed fra urinrørsåpningen Supplerende undersøkelser Mikrobiologiske dyrkningsprøver Direkte påvisning av bakterien	Farmakologiske tiltak Antibiotika (ofte peroral engangsdose) Forebyggende tiltak Smitteoppsporing og behandling av partnere Bruk av kondom Unngåelse av tilfeldig seksuell kontakt
Herpes genitalis hos menn	Infeksjon med <i>herpes simplex-virus</i> (som regel HSV-2); det etableres en latent infeksjon i sensoriske nerveceller som kan reaktiveres på et senere tidspunkt	Symptomer Allmenne infeksjonssymptomer Tegn Feber Vesikler på penis Smertefulle sår Supplerende undersøkelser Mikrobiologiske dyrkningsprøver Direkte påvisning av viruset	Farmakologiske tiltak Antivirale midler Forebyggende tiltak Bruk av kondom Unngåelse av tilfeldig seksuell kontakt
Kjønnsvorter hos menn	Invasjon av epitelceller i underlivsområdet med <i>humant papillomavirus</i> (HPV)	Symptomer Ubehag ved samleie Tegn Blomkålliknende utvekster Supplerende undersøkelser Pensling med eddiksyre	Farmakologiske tiltak Lokalbehandling med podofyllotoksin/ imiquimod Kuldebehandling Kirurgisk fjerning Forebyggende tiltak Bruk av kondom Unngåelse av tilfeldig seksuell kontakt